

UNIVERZITET U TRAVNIKU

PRAVNI FAKULTET KISELJAK

Kolegij: EKONOMSKE OSNOVE DRŽAVE I PRAVA

Odgovorni nastavnik: prof. dr. Faruk Jašarević

Saradnik: doc.dr. Ermin Kuka

Asistent: Haris Kozlo, MA

POPIS

TEMA ZA IZRADU SEMINARSKIH RADOVA

1. EKONOMIJA, POLITIKA I IDEOLOGIJA
  - Prvenstvo i važnost ekonomije
  - Utjecajna ekonomska politika
  - Savremena privreda
  - Ideološko i znanstveno (naučno) prosuđivanje
2. EKONOMIJA, PRAVO I EKOLOGIJA
  - Sadržaj i pojavni oblik
  - Opasna nezaštićenost prirode
  - Ekologija i pravna regulativa
3. ODNOS MERKANTILIZMA I KEYNESIJANIZMA
  - Protekcionizam merkanitilizma
  - Osnove državne intervencije u ekonomiji
4. KLASIČNA LIBERALNA ŠKOLA – TEMELJ ZAPADNOEUROPSKIH EKONOMIJA
  - Temeljni postulati klasične liberalne škole
  - Refleksije ideja klasične liberalne škole na razvitak liberalnih ekonomija
5. KARL MARX – KRITIČKA REAKCIJA NA GRAĐANSKU LIBERALNU DOKTRINU
  - Osnove Marksove ekonomske misli
  - Marksova vizija budućnosti
6. NEOKLASIČARI – AFIRMATIVNA REAKCIJA NA KLASIČNU LIBERALNU ŠKOLU
  - Marginalizam

- Savremeni pravci kretanja neoklasične škole

7. ISTRAŽIVANJE EKONOMSKIH PROCESA

- Struktura ekonomske znanosti
- Politička ekonomija i ekonomika
- Ekonomska teorija i privredna praksa

8. JEZIK EKONOMSKE ZNANOSTI (NAUKE)

- Sposobnost i vještina pisanja
- Jezik ekonomskih pisaca
- Odabir i upotreba naziva
- Opasno politiziranje i izbjegavanje

9. ULOGA LJUDSKOG KAPITALA U PROCESU REPRODUKCIJE

- O teoriji ljudskog kapitala
- Stanje ljudskog kapitala u Bosni i Hercegovini
- Prevladavanje oskudnosti ljudskog kapitala

10. EKONOMSKI SUVERENITET I TEHNOLOŠKA OVISNOST

- Definiranje ekonomskog suvereniteta
- Uvjetovanost ekonomskog suvereniteta
- Savremene tendencije tehnološke dominacije

11. NEIZVJESNOST I RIZIK PODUZETNIŠTVA

- Savremena teorija poduzetništva
- Poduzetnički rizik
- Profitabilnost i veličina rizika

12. PROIZVODNJA I ORGANIZACIJA POSLOVANJA

- Osnove teorije proizvodnje i granične produktivnosti
- Efekti ekonomije razmjera i tehnološke promjene
- Utjecaj vremena na proizvodni proces

13. ELEMENTI TEORIJE TROŠKOVA

- Podjela troškova
- Pravilo najmanjeg troška
- Granični (marginalni) troškovi proizvodnje

14. TROŠKOVI I UČINCI POSLOVANJA

- Smisao i svrha privređivanja
- Prihod, dohodat i dobit
- Pokazatelji društvenog privređivanja

15. TEORIJA RASPODJELE – JEDNO OD NAJSLOŽENIJIH PITANJA U EKONOMIJI

- Cilj i predmet teorije raspodjele
- Raspodjela dohotka prema načelu granične produktivnosti

16. RASPODJELA NACIONALNOG DOHOTKA I BORBA PROTIV SIROMAŠTVA

- Temeljni principi raspodjele nacionalnog dohotka
- Mjerenje nejednakosti u raspodjeli dohotka
- Porijeklo nejednakosti i siromaštvo

17. SIROMAŠTVO NA GLOBALNOJ I LOKALNOJ (BiH) RAZINI

- Problem siromaštva na globalnoj razini
- Problem siromaštva u Bosni i Hercegovini
- Načini za prelazak nacionalnog praga siromaštva

18. NAJAMNINE I TRŽIŠTE RADA

- Vrste najamnina i tržište rada
- Definiranje potražnje za radom
- Oblici diskriminacije na tržištu rada

19. ZEMLJA KAO JEDAN OD TEMELJNIH PROIZVODNIH ČINITELJA

- Definiranje pojma zemlje
- Ekonomske rente
- Efekti oporezivanja zemlje

20. KAPITAL KAO JEDAN OD TEMELJNIH PROIZVODNIH ČINITELJA

- Definiranje pojma kapital
- Pojam sadašnje vrijednosti i efektivne imovine
- Profit i njegove odrednice

21. VRIJEME KAO EKONOMSKI RESURS

- Specifičnost faktora vrijeme
- Vrijeme kao povijesni orijentir
- Vrijeme kao oskudan činilac ekonomskih procesa

22. TRŽIŠTE VRIJEDNOSNIH PAPIRA

- Pojam tržišta vrijednosnih papira
- Vrste vrijednosnih papira
- Način funkcioniranja tržišta vrijednosnih papira u BiH

23. UVJETI I OKVIRI PRIVREĐIVANJA

- Unutrašnje i vanjsko bogatstvo

- Slobodna i ekonomska dobra
- Različite proizvodne mogućnosti

24. EKONOMSKA DJELATNOST DRUŠTVA

- Usklađivanje motiva i interesa
- Načela dobrog privređivanja
- Konkurencija i monopol u privredi
- Strategija modernog privređivanja

25. PROBLEMI PRIVREDNOG ORGANIZIRANJA

- Društvena podjela rada
- Strah od veličine preduzeća
- Vertikalni hijerarhijski odnosi
- Horizontalna poslovna saradnja

26. RAST I RAZVOJ EKONOMIJE

- Ekonomski rast i ekonomski razvoj
- Rješavanje ekonomskih problema
- Usmjeravanje ekonomskog razvoja

27. TRŽIŠTE I DRŽAVA I MODERNOJ EKONOMIJI

- Neki aspekti organizacije ekonomskih procesa
- Osobine i način funkcioniranja tržišta
- Osobine i ekonomske funkcije države
- Prednosti i nedostaci tržišne regulacije ekonomije
- Prednosti i nedostaci državne regulacije ekonomije

28. POTRAŽNJA I PONAŠANJE POTROŠAČA

- Definiranje potražnje
- Korisnost kao determinanta izbora potrošača
- Paradoks vrijednosti

29. GEOMETRIJSKA ANALIZA RAVNOTEŽE POTROŠAČA

- Osnove zakona supstitucije
- Način određivanja ravnoteže potrošača
- Utjecaj promjena u dohotku i cijeni na ravnotežu potrošača

30. NESAVRŠENA KONKURENCIJA I PROBLEM MONOPOLA

- Definiranje nesavršene konkurencije
- Vrste i izvori nesavršene konkurencije
- Kako monopolisti maksimaliziraju profite?

31. OLIGOPOL I MONOPOLISTIČKA KONKURENCIJA

- Neki obrasci nesavršene konkurencije
- Mjesto i uloga krupnih korporacija
- Kritički osvrt na nesavršenu konkurenciju

32. OPOREZIVANJE I IZDATAK DRŽAVE

- Načela porezne politike
- Vrste poreza
- Efekti poreza

33. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST (PDV)

- Pojam i filozofija PDV-a
- Uloga pretporeza
- Utjecaj PDV-a na funkcioniranje države

34. MAKROEKONOMSKA POLITIKA I NJEZINI CILJEVI

- Pojam i ciljevi makroekonomske politike
- Kvantifikacija ciljeva
- Instrumenti ekonomske politike

35. PRINCIPI I NAČINI MJERENJA REZULTATA PRIVREĐIVANJA

- Temeljni makroekonomski pokazatelji kojima se mjeri proizvodnja jedne ekonomije
- Nacionalni dohodak kao novostvorena vrijednost
- Nacionalni dohodak kao masa upotrebni vrijednosti

36. POTROŠNJA I INVESTICIJE

- Pojam i odrednice potrošnje
- Pojam i odrednice investicija
- Međuovisnost potrošnje i investicija

37. NOVAC I POSLOVNO BANKARSTVO

- Standardna znanja o suštini, uzrocima, vrstama i funkcijama novca
- Pojmovno definiranje banaka i poslovnog bankarstva
- Način funkcioniranja savremenog bankarskog sistema

38. CENTRALNO BANKARSTVO I MONETARNA POLITIKA

- Temeljne osobine centralne banke
- Ciljevi monetarne politike
- Uloga Centralne banke u BiH

39. POSLOVNI CIKLUSI I NEZAPOSLENOST

- Pojam i obilježja poslovnih ciklusa
- Pojam nezaposlenosti
- Mjerenje i vrste nezaposlenosti

40. OSIGURANJE STABILNOSTI CIJENA

- Pojam i vrste inflacije
- Utjecaj inflacije na privredu
- Antiinflaciona politika

NAPOMENE:

- (1) Seminarske radove treba pisati u fontu „**Times New Roman**“ – 12.
- (2) Prored između redova teksta ne bi trebao biti veća od jednog i po reda.
- (3) Minimalan broj strana ne bi trebao biti manji od **15 strana**.
- (4) Minimalno dvije fus note po stranici i pet izvora literature.
- (5) Dozvoljeno korištenje internet izvora, ali uz navođenje punog linka i datuma preuzimanja dokumenta.
- (6) Ocjena seminarskog rada nosi **5%** završne ocjene.
- (7) Svaki seminarski rad bi trebao biti ocijenjen prije ispita.
- (8) Mora se navesti tačan datum do kada se mora predati seminarski rad i do kada se mora odbraniti rad.
- (9) Obavezna Power Point prezentacija na obrani.

LITERATURA:

- Begić, Kasim (2000). **EKONOMSKA POLITIKA**. Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu.
- Benić, Đuro (2004). **OSNOVE EKONOMIJE**. Zagreb: Školska knjiga.
- Bilić, Ivan (1996). **POLITIČKA EKONOMIJA**. Split: Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu.
- Brümmerhof, Dieter (2000). **JAVNE FINACIJE**. Zagreb: MaTe.
- Čaušević, Fikret (2012). **OSNOVE EKONOMIJE**. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu.
- Dow, C. Sheila (2005). **EKONOMSKA METODOLOGIJA**. Zagreb: Politička kultura.
- Dragičević, Adolf (1983). **LEKSIKON POLITIČKE EKONOMIJE**. Zagreb: Informator.
- Dragičević, Adolf & Stjenko Vranjican (1998). **POLITIČKA EKONOMIJA**. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Dragičević, Mirjana (1996). **EKONOMIJA I NOVI RAZVOJ**. Zagreb: Alinea.
- Dragišić, Dragoljub i autori (2004). **OSNOVI EKONOMIJE**. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Ekelund, B. Robert & Hébert F. Robert (1997). **POVIJEST EKONOMSKE TEORIJE I METODE**. Zagreb: MaTe.
- Friedman, Milton (1973). **TEORIJA NOVCA I MONETARNA POLITIKA**. Beograd: Rad.
- Friedman, Milton (2001). **KAPITALIZAM I SLOBODA**. Novi Sad: Global buks.
- Galbraith, K. John (1995). **EKONOMIJA U PERSPEKTIVI**. Zagreb: MaTe.
- Gašparović, Vitomir (1996). **TEORIJA RASTA I UPRAVLJANJE**

RASTOMPODUZEĆA. Zagreb: Školska knjiga.

- Gašparović, Vitomir (1987). **EKONOMIJA OBUJMA PROIZVODNJE.** Zagreb: Informator.
- Golić, Bajro (1996). **OSNOVE EKONOMIJE.** Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu.
- Golić, Bajro (2002). **PRINCIPI EKONOMIJE I – UVOD U EKONOMSKE KATEGORIJE I ZAKONE.** Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu.
- Ivanić, Mladen (2002). **PRINCIPI EKONOMIJE.** Banja Luka: Ekonomski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci.
- Home, C. James (1993). **FINANCIJSKO UPRAVLJANJE I POLITIKA.** Zagreb: MaTe.
- Jašarević, Faruk & Zlatan Jašarević (2010). **POLITIČKA EKONOMIJA.** Sarajevo: Interlinea.
- Kalač, Halil (2013). **OSNOVE EKONOMIJE.** Travnik: Pravni fakultet Univerziteta u Travniku.
- Kurtović, Halid & Kadrija Hodžić (2010). **EKONOMSKE OSNOVE DRŽAVE I PRAVA.** Zenica: Pravni fakultet Univerziteta u Zenici.
- Lang, Rikard (1980). **POLITIČKA EKONOMIJA.** Zagreb: Informator.
- Lorković, Blaž (1889/1993). **POČELA POLITIČKE EKONOMIJE I NAUKE OPĆEGA GOSPODARSTVA.** Zagreb: Družba „Braća hrvatskog zmaja“ i MaTe (reprint)
- Lunaček, Valdemar (1996). **POVIJEST EKONOMSKIH DOKTRINA.** Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Kovačević, Branko (2001). **OSNOVE POSLOVNE EKONOMIJE.** Zagreb: Mikrorad.
- Kurz, D. Heinz (2000). **POLITISCHE ÖKONOMIE.** Graz: Universität „Karl Franzens“ Graz.
- Majcen, Željko (1988). **TROŠKOVI U TEORIJI I PRAKSI.** Zagreb: Informator.
- Marx, Karl (1979). **KAPITAL, KRITIKA POLITIČKE EKONOMIJE, I-III.** Beograd: Prosveta i Beogradski izdavačko – grafički zavod.
- Osmanagić Bedenik, Nidžara (2007). **KRIZA KAO ŠANSI.** Zagreb: Školska knjiga.
- Polovina, Svetislav & Đuro Medić (2002). **OSNOVE EKONOMIJE.** Zagreb: Medinek.
- Pusić, Eugen (1996). **DRŽAVA KAO ORGANIZACIJA.** Zagreb: Zbornik PFZ.
- Rohatinski, Željko & Guste Santini (1998). **EKONOMSKA POLITIKA.** Zagreb: Rifin.
- Peter, J. Alois (1975). **POVIJEST EKONOMSKE ANALIZE, I.** Zagreb: Informator.
- Smith, Adam (2005). **ISTRAŽIVANJE PRIRODE I UZROKA BOGATSTVA NARODA.** Zagreb: Poslovni dnevnik & Masmedia.
- Stiglitz, E. Joseph (2004). **EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA.** Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Šebić, Fahrudin (2004). **UVOD U EKONOMIJU.** Sarajevo: Avery.
- Thurow, Lester (1993). **GLAVOM U GLAVU: DOLAZEĆE EKONOMSKE BITKE IZMEĐU JAPANA, EUROPE I AMERIKE.** Zagreb: Mladost.
- Veselinov, Dragan (2009). **POLITIČKA EKONOMIJA.** Beograd: Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu i Čigoja štampa.
- Vilogorac, Esad (2002). **UVOD U EKONOMIJU.** Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

- Vranjican, Stjenko (2004). **POLITIČKA EKONOMIJA**. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Wertheimer – Baletić, Alica (1993). **DEMOGRAFIJA**. Zagreb: Informator.
- Wertheimer – Baletić, Alica (1999). **STANOVNIŠTVO I RAZVOJ**. Zagreb: MaTe.
- Yohe, W. Garry (1996). **EKONOMIJA– VODIČ PRI UČENJU PREMA UDŽBENIKU SAMUELSONA – NORDHAUSA, XIV. izdanje**. Zagreb: MaTe.